

КРУМ ГРИГОРОВ
ГОСТИ НА МАМА

chitanka.info

Край нас има едно дepe, което в сушави години едвам цедурка по капчица вода. Но при буря често прелива, събаря бреговете и завлича дърветата, търкаля големи камъни — цели скали. На шосето бе издигната подпорна стена.

Веднъж цял ден и цяла нощ валя силен дъжд. На втория ден, когато се стъмни и се приготвихме за вечеря, нещо се сгромоляса с такъв силен трясък, че издрънчаха прозорците на къщата ни, дори се заклатиха стените като при земетресение. Майка ми плесна с ръце.

— Събори се подпорната стена. Утре не можем да докараме снопи за вършитбата.

Ние, петте деца, останали живи от единайсетте, които бе родила мама, притаихме дъх, прехапахме устни. Дори и на най-малките грижата за хляба личеше по прозирните и бледи лица, по израза на уплашените погледи. Като премина силният трясък и громолът на камъните позатихна, дочу се сърцераздирателен вик:

— Помощ, хей, хорааа...

— Някой загива — рече мама. — Малките нека стоят тук, а ти, Боре, и ти, Зарке — обърна се към големия ми брат и сестра ми, — грабвайте мотиката, лоста и тичайте да му помогнем...

Разбира се, ние си изнизяхме до едно от къщи. Какво бе станало? Младеж от трънско село, чирак на грънчар, тръгнал с натоварен кон да продава съдове по селата. Но бурята го заварва тук, един камък бутва коня и той пада заедно с грънците. Дигахме го кое с ръце, кое с лоста, дорде добичето се изправи, и едвам го извлякохме. Прибрахме здравите грънци, а парчетата хвърлихме в боклука. Младежът бе в бели беневреци, бели чорапи, бяло менте, поръбено с черни гайтани. На кръста му висяха реси на ален пояс. Ала дрехите му бяха изкаляни, шапката смачкана. От челото му капеше кръв. Имаше измъчен вид и леко потреперваше. Майка ми наля вода в легенчето, помогна му да се измие и почисти. И се тюхкаше:

— Брей, че силна буря, поразата да я поразят. Пък не се плаши, момче. Всичко ще се оправи. Ти да си жив. Как ти е името?

— Радко — тихо произнесе младежът.

Като повечеряхме, мама постла рогозка за гостенина, метна отгоре най-новата шарена черга, зави го и го остави да си почива. Дорде ние се наредим, стори ми се, че той заспа. Тогава прошепнах на мама:

— Не те видях да хапнеш един залък, а в нощвите от погачката няма и парченце...

Тя ме смъмри да мълча, за да не разбере гостенинът. Ще му стане неудобно, че стопанката си ляга невечеряла заради него.

На сутринта от бурята като че нямаше и помен. Слънцето се показваше иззад Тичък планина светло и чисто, като измит палавник, небето сякаш бе опънало прозирна копринена забрадка в синкав цвят, едни птички се бяха распели по дръвчетата, че „ако си умрял вчера, както казват нашенци, днес ще се покаеш“.

Радко натовари коня със здравите грънци и го поведе отново на път. Той се чудеше как да се отблагодари. Поднасяше да ни остави едно голямо гърне, за да си варим в него фасул, но майка ми не прие:

— Ти си чирак. Хляба си изкарваш с това. Кога донесеш грънци на Кортенския събор и моят по-голям син изпечели пари, тогава ще си купим. Голяма работа, че си пренощувал у нас. И моите деца утре могат да изпаднат в беда, да закъсат някъде. Носи много здраве на майка си.

Минаха две години. Един ден през сирната седмица пристигна Радко заедно с булката си. Оженил се наскоро. Той идваше на прошка, както беше обичаят. По тоя начин изразяваше почитта към майка ми. Бяха надонесли подаръци за нея. Риза от памучно платно с кенарени ръкави и дантели на тях, плетени от булката, тъмносинкава престилка със сърмени жици, които проблясваха на светлината, вълнени чорапи с какви ли не шарки и бяла забрадка от най-хубавите, дето трептят на слънцето.

Двамата целунаха до три пъти ръка на мама, произнасяйки:

— Прощавай, стрино Станке...

— Тогава не бях заспал — рече Радко — и дочух разговора с едно от децата ти. Аз изядох твоя хляб...

Мама, преметнала подаръците на раменете си като на сватба, не знаеше къде да се дене от радост. Радвахме се и ние, децата.

С тези хора станахме по-близки от роднини. А такива роднини мама имаше из целия нашенски край...

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.